

ISSN 2544-8935

REDAKCJA
tel. 662 061 331**RYPIN**Ruszy przebudowa
ulicy Sadowej

str. 2

POWIATJak poprawić dostęp
do specjalistów?

str. 3

GMINA RYPINDruhowie
z Godziszew
podsumowali rok

str. 4

SKRWILNOOwacje
dla gminnej orkiestry

str. 6

CZWARTEK
23 LUTEGO 2023

ISSN: 2544-8935

2,49 zł
w tym 5% VAT

nr 8/2023 (389)

CRY**TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO**

„Katolik” odzyskuje swój blask

RYPIN ➤ Kończy się modernizacja przedwojennego budynku przy ulicy Kościuszki w Rypinie, tzw. „Katolika”

Budynek przy ul. Kościuszki 10 oddano do użytku w 1933 roku. Obiekt został zbudowany ze składek parafian i początkowo należał do Akcji Katolickiej, działającej przy Parafii pw. Św. Trójcy w Rypinie. Swoje siedziby miały tam organizacje katolickie. W 1956 roku w budynku utworzono Powiatowy Dom Kultury, w którym odbywały się m.in. spotkania dobroczynne, poczęstunki i bale. Po kilkudziesięciu latach działalności centrum życia kulturalnego przeniesiono do budynku Rypińskiego Domu Kultury przy ul. Warszawskiej. Pomimo

niewielkiej aktywności społecznej „Katolik” praktycznie opustoszał.

Po latach świetności przedwojennego budynku niszczał i wymagał gruntownego oraz kosztownego remontu. Z myślą o aktywnych mieszkańcach miasta, zrzeszonych w różnych organizacjach, burmistrz Paweł Grzybowski podjął działania zmierzające do przebudowy obiektu. Po opracowaniu dokumentacji projektowej i pozyskaniu zewnętrznego dofinansowania ze środków unijnych i rządowych o łącznej wartości ponad 6 mln złotych, wiosną 2021 roku rozpoczęła

się realizacja inwestycji.

Zakres głównego etapu prac obejmował m.in. roboty rozbiórkowe i demontażowe, w tym części stropów oraz klatek schodowych, docieplenie przegród zewnętrznych, wymianę stolarki, przebudowę wnętrza budynku z pracami wykończeniowymi, wymianę wszystkich instalacji wewnętrznych oraz zagospodarowanie terenu wokół budynku. Wykonawcą tego etapu inwestycji było Przedsiębiorstwo Remontowo-Budowlane AGAD.

dokończenie na str. 2

Rypin

Odeszła Anna Wilkanowska

W piątek 17 lutego zmarła Anna Wilkanowska, dyrektorka Szpitala Powiatowego w Rypinie.

Anna Wilkanowska pracowała w rypińskim szpitalu wiele lat. Najpierw jako główna księgowa, następnie została zastępczynią dyrektora ds. ekonomiczno-finansowych, a po rezygnacji dra Romana Wasilewskiego z kierowania placówką podjęła się trudu zarządzania szpitalem w najgorszym dla niego okresie. Lecznica była zadłużona, z pracy zrezygnowało m.in. trzech chirurgów, lekarze żądali bardzo wysokich stawek, co potęgowało kłopoty finansowe. Do tego wszystkiego doszła pandemia koronawirusa.

– Podziwiałem panią Anię za jej kompetencje, pracowitość i determinację w wyprowadzaniu na

szego szpitala na prostą. Mierzyła się z problemami, z którymi wielu nie dawało sobie rady. Jej odejście jest niepowetowaną stratą dla nas wszystkich, a szczególnie dla rodziny – powiedział wicestarosta Piotr Czarnecki.

– Pani Anna Wilkanowska pozostanie na zawsze w naszych sercach. Wyjątkowa, niezwykle zasłużona i bardzo pracowita. Zawsze pełna zapału i profesjonalizmu. Oddana Rypinowi, mieszkańcom i naszemu szpitalowi. Niech spoczywa w pokoju – pożegnał panią dyrektor burmistrz Paweł Grzybowski.

Tekst i fot. (jd)

Ruszy przebudowa ulicy Sadowej

RYPIN ▶ Kolejny ważny wniosek z dofinansowaniem. Gmina Miasta Rypin otrzymała rządowe wsparcie na realizację długo oczekiwaną przez mieszkańców inwestycji, jaką jest przebudowa i rozbudowa ulicy Sadowej

Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg wynosi ponad 1,7 mln zł. – To ogromne wsparcie w inwestycję, która poprawi bezpieczeństwo i jakość życia naszych mieszkańców – mówi burmistrz Rypina Paweł Grzybowski.

W ramach inwestycji rozbudowany zostanie odcinek drogi o długości ok. 0,63 km w postaci ciągu pieszo-jezdnego o nawierzchni z kostki brukowej betonowej, z obustronnymi wzmocnionymi poboczami, odciwkami rowów odwadniających,

oświetleniem ulicznym i kanałem technologicznym telekomunikacyjnym.

Ze względu na warunki terenowe realizacja zadania wymaga skoordynowania robót drogowych z zaplanowaną przez Przedsiębiorstwo Komunalne „KOMES”

rozbudową kanalizacji sanitarnej. Biorąc pod uwagę, że ulica Sadowa nie posiada połączeń z siecią dróg umożliwiających wykonywanie objazdów, zarówno mieszkańcy jak i firmy realizujące oba zadania będą musiały uzbroić się w dużą dozę cierpliwości i wzajemnej wyrozumiałości w okresie trwania głównych robót.

Wyłonienie wykonawcy jak i rozpoczęcie prac przewidywane jest w II kwartale obecnego roku, a ich zakończenie jesienią.

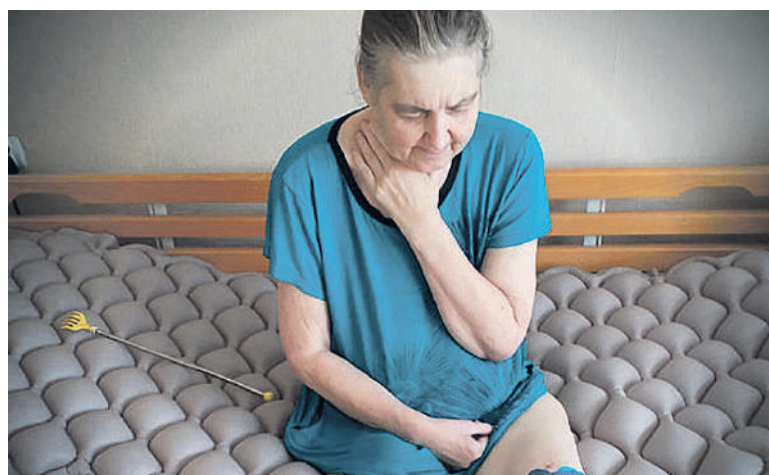
(ak),
fot. nadesłane

Rypin

Pani Beata nadal potrzebuje pomocy

Beata Sugalska z Rypina wciąż potrzebuje naszego wsparcia. Kobieta choruje na cukrzycę.

Pod koniec 2021 r. przez powikłania cukrzycowe przeszła amputację jednej nogi. Pomimo tego Pani Beata nie poddaje się i chce być samodzielną.

Jej rodzina zbiera środki na niewielką windę, co pomoże jej w byciu samowystarczalną. Pani Beata mieszka na pierwszym pię-

trze, a klatka schodowa jest za wąska i wózek inwalidzki się w niej nie mieści.

– Chciałbym jej ułatwić życie i pomóc. Niektóre rehabilitacje oraz wizyty lekarskie nie mogą odbyć się w domu. Żona musi mieć możliwość wyjścia do świata! Bardzo tego potrzebuje! Za jakąkolwiek pomoc bardzo dziękujemy! Każda ma dla nas ogromne znaczenie – mówi mąż Pani Beaty.

Wszystkich Państwa zachęcamy do pomocy, każde nawet najmniejsze wsparcie jest bardzo ważne. Wspólnie możemy pomóc. Link do zbiórki <https://www.siepomaga.pl/beat-sugalska>.

(ak), fot. siepomaga

Rypin

Na straży od 30 lat

W poniedziałek 20 lutego burmistrz Rypina Paweł Grzybowski pogratulował strażnikowi miejskiemu Jackowi Korzeniewskiemu jubileuszu 30-lecia pracy zawodowej.

Spotkanie z okazji jubileuszu było również doskonałą okazją do podziękowania za lata pracy oraz przekazania najlepszych życzeń: dużo zdrowia, dalszych sukcesów,

wytrwałości w realizacji wszystkich zamierzeń oraz pomyślności w życiu osobistym.

(ak), fot. nadesłane

Rypin

„Katolik” odzyskuje swój blask

dokończenie ze str. 1

Po zakończeniu głównych prac remontowych pozostało jeszcze wyposażenie obiektu, a za kilka miesięcy planowane jest jego oficjalne otwarcie. – Cieszę się, że dzięki przeprowadzonej rewitalizacji przedwojenny budynek odzyska swój dawny

blask i będzie służył nam, mieszkańcom naszego Rypina przez kolejne dziesięciolecia, tym razem jako Centrum Aktywności Społecznej z historyczną nazwą „Katolik” – mówi burmistrz Rypina Paweł Grzybowski.

Centrum Aktywności Społecznej „Katolik” będzie miej-

scem skupiającym rozrzucone po mieście stowarzyszenia ngo, seniorów zrzeszonych w klubach seniora, Uniwersytetach Każdego i Trzeciego Wieku oraz innych aktywnych mieszkańców, którzy w przebudowanym budynku będą mogli rozwijać swoją działalność i realizować wiele działań

społecznych. Z pewnością będzie to miejsce otwarte, łączące różne pasje oraz nastawione na integrację i aktywność społeczną oraz kulturalną.

Na modernizację „Katolika” nasze miasto pozyskało dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych oraz z Re-

gionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry, działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych.

(ak), fot. nadesłane

Jak poprawić dostęp do specjalistów?

POWIAT ▶ Na wizytę u lekarzy specjalistów często trzeba poczekać kilka miesięcy. Jeszcze gorzej, a wręcz tragicznie jest z dostępem do bezpłatnej rehabilitacji

Nie każdy może sobie pozwolić na prywatne wizyty, szczególnie wtedy gdy choroba jest przewlekła i lekarza, rehabilitanta lub terapeutę trzeba odwiedzać systematycznie. Jak skrócić czas oczekiwania na wizytę u lekarzy czterech specjalności, zastanawiali się w czwartek 16 lutego, wspólnie z przedstawicielami placówek świadczących usługi medyczne, starosta Jarosław Sochacki, Jan Gessek – dyrektor kujawsko-pomorskiego NFZ-tu w Bydgoszczy i dr Marek Bruzdowicz – zastępca dyrektora ds. medycznych rypińskiego ZOZ-u.

– Celem spotkania było omówienie zagadnień związanych z wprowadzeniem nowego zakresu świadczeń, który ma zwiększyć dostępność do świadczeń specjalistów – kardiologa, endokrynologa, diabetologa i pulmonologa już na poziomie podstawowej opieki zdrowotnej – wyjaśnia starosta Sochacki.

W serwisie internetowym

Ministerstwa Zdrowia i Narodowego Funduszu Zdrowia sprawdziliśmy jak długo trzeba czekać w Rypinie na wizytę u wymienionych przez starostę lekarzy. Portal podaje większość danych ze stycznia tego roku, mniej liczne są z ostatniego tygodnia.

Jeśli mamy kłopoty z sercem, musimy uzbroić się w cierpliwość. Pierwszy wolny termin

do poradni kardiologicznej w SP ZOZ wypada 28 listopada tego roku. W styczniu było lepiej, gdyż na wizytę u medyka tej specjalności trzeba było czekać 63 dni w kolejce liczącej 89 osób.

Gdy dotkną nas zaburzenia hormonalne i w związku z tym planujemy odwiedzić endokrynologa, poczekamy krócej. W każdym razie tak było w stycz-

niu, gdy na wizytę u lekarza tej specjalności trzeba było poczekać 73 dni. Przychodnią, w której otrzymamy to świadczenie jest Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Eskulap w Rypinie.

Nieleczona cukrzyca może być tragiczna w skutkach. Jeśli na nią chorujemy, konieczne są konsultacje z diabetologiem. Do poradni diabetologicznej w przy-

szpitalnej przychodni w styczniu tego roku ustawiło się w kolejce 127 osób. Średni czas oczekiwania na wizytę wynosił 104 dni.

Po covidzie wzrosła liczba osób mających problemy z płucami. Jeśli mamy trudności z oddychaniem, męczy nas uporczywy kaszel, duszności i silny ból w klatce piersiowej, wskazane jest udać się do pulmonologa. W styczniu do poradni gruźlicy i chorób płuc czekało się 2 miesiące.

Jeśli spotkanie starosty Jarosława Sochackiego z przedstawicielami NFZ-tu i rypińskiego ZOZ-u przyniesie wymierne efekty, powinniśmy mieć szybszy dostęp do kardiologa, endokrynologa, diabetologa i pulmonologa. Sprawdźmy to za kilka miesięcy.

W następnym numerze „CRY” napiszemy jak długie są kolejki do pozostałych specjalistów.

(jd), fot. Powiat Rypiński

Powiat

Odwiedził nas ambasador Rwandy

Wizyta w gospodarstwach hodowlanych, biogazowni i wytwórni pasz, ale też spotkanie z dyrektorem Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej i udział w balu charytatywnym to atrakcje, które zapewnił dyplomacie starosta rypiński.

25 stycznia Jarosław Sochacki spotkał się w ambasadzie Rwandy z jej gospodarzem, aby przedstawić walory gospodarcze i turystyczne naszego powiatu. W sobotę 18 lutego Anastase Shyaka wraz z żoną Beatą złożyli rewizytę staroście.

– Spotkanie rozpoczęło się wizytą ambasadora Anastase Shyaka w Starostwie Powiatowym w Rypinie, gdzie tematem rozmów były możliwości inwestycyjne i gospodarcze Rwandy i powiatu rypińskiego. Razem z burmistrzem miasta Rypin Pawłem Grzybowskim i przewodniczącym rady powiatu Krzysztofem Cegłowskim opowiedzieliśmy o aktualnych potrzebach samorządów. W Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej dyrektor obiektu Andrzej Szalkowski przedstawił

ambasadorowi i jego małżonce historię powiatu rypińskiego i omówił najważniejsze historyczne wydarzenia dla naszego regionu. Profesor Anastase Shyaka poznał także dobrzyńskie stroje i tradycje. Kolejnym punktem wizyty było spotkanie w gospodarstwie rolnym u Janusza Kucharskiego, jednego z producentów wołowiny wysokiej jakości. Rozmowy dotyczyły współpracy gospodarczej. Następnie ambasador odwiedził firmę Biogazownia Rypin sp. z o.o., gdzie prezes Rafał Zglinicki przedstawił wizytatorowi zalety biogazu i sposób w jaki jest w tej firmie produkowany.

Celem wizyty było także spotkanie w Wytwórni Pasz Cedrob SA, która powstała w Pomorskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej

w Rypinie. Kierownictwo firmy przedstawiło ambasadorowi funkcjonowanie zakładu i przedstawiło poszczególne etapy produkcji pasz.

Ambasador poznał także sposób hodowli kur i trzody chlewnej w gospodarstwie rolnym u Piotra Makowskiego – relacjonuje pobyt Anastase Shyaka w powiecie rypińskim starosta Jarosław Sochacki.

Na końcu pełnego wrażeń dnia dyplomata wraz z żoną Beatą Shyaka uczestniczyli w balu charytatywnym, z którego dochód został przeznaczony na leczenie malutkiej Leny Morawskiej chorującej na opryszczkowe zapalenie mózgu. Ambasador przekazał na licytację obraz przedstawiający trzy tańczące kobiety.

(jd)

Gmina Rogowo

Nowe wiaty i świetlica

Każda wieś ma co roku przyznaną z budżetu gminy niewielką pulę pieniędzy, które może wydać na poprawienie warunków życia mieszkańców. W gminie Rogowo trzy sołectwa zainwestowały w wiaty przystankowe, a jedno wsparło remont świetlicy.

W Rogowie, Lisinach i Nartach zostały ustawione wiaty przystankowe, wyposażone w ławki. Dzięki temu mieszkańcy oczekujący na przyjazd autobusu, będą mieli gdzie schronić się przed deszczem, śniegiem czy wiatrem.

Świetlica w Starym Kobyńcu została utworzona kilkanaście lat

temu w budynku po dawnej szkole podstawowej. Obecnie jest remontowana. Wylewane są posadzki, na których będą ułożone nowe płytki. Ma być też wykuty dodatkowy otwór drzwiowy. Ściany będą naprawione i pomalowane.

(jd), fot. UG Rogowo

Druhowie z Godziszew podsumowali rok

GMINA RYPIN ➤ W sobotę 18 lutego odbyło się walne zebranie sprawozdawcze Ochotniczej Straży Pożarnej w Godziszewach. Minione 12 miesięcy były dla jednostki niezwykle udane

Podsumowanie 2022 roku, omówienie planów na kolejne miesiące, a przede wszystkim udzielenie absolutorium dla zarządu – takie były główne punkty sobotniego spotkania w Godziszewach. Zebranie otworzył prezes Marek Mularski, który powitał licznie przybyłych gości.

Na spotkanie oprócz samych strażaków przybyli: komendant powiatowy PSP w Rypinie Grzegorz Łydkowski, wójt gminy Rypin Janusz Tyburski, prezes zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP w Rypinie Tomasz Jezierski, sekretarz zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP w Rypinie Mateusz Orędownski, prezes WOSP w Zakroczym Ireneusz Wiśniewski, członek prezydium zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP w Rypinie Jan Wysocki oraz wiceprzewodniczący rady gminy Rypin Marek Śmiechewicz. Na przewodniczącego zebrania wybrany został Arkadiusz Jakubowski, natomiast na protokolanta Tomasz Betlejewski.

W 2022 roku jednostka strażacka w Godziszewach, licząca obecnie 37 członków zwyczajnych i 8 honorowych, uczestniczyła

w szesnastu akcjach ratowniczych. W wyjazdach brali udział następujący druhowie: Tomasz Betlejewski, Dariusz Betlejewski, Marcin Lewandowski, Krzysztof Błaszkiwicz, Anna Komakowska, Mariusz Komakowski, Waldemar Komakowski, Krzysztof Lisicki, Przemysław Lisicki, Mateusz Parulski. Druhowie jednostki biorą czynny udział m.in. w lokalnych uroczystościach, obchodach

świąt państwowych i kościelnych. W ubiegłym roku jednostka obchodziła jubileusz 60-lecia istnienia. Z tej okazji w parafii św. Stanisława Kostki w Rypinie została zorganizowana uroczystość poświęcenie sztandaru. Warto też wspomnieć, że dzięki staraniom prezesa Marka Mularskiego straż w Godziszewach zyskała fabrycznie nowy, średni samochód ratowniczo-gaśniczy.

– Miniony rok był dla naszej jednostki niezwykle udany. W ramach dotacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji i wsparciu gminy udało się pozyskać nowy wóz, dzięki któremu możemy sprawniej dotrzeć na miejsca zdarzeń wymagających szybkiej interwencji. Dlatego pozyskanie nowego pojazdu było dla nas priorytetem. Im lepiej wyposażona i wyszkolona jed-

nostka, tym lepiej i skuteczniej przeprowadzone są akcje ratownicze. W zeszłym roku obchodziliśmy jubileusz 60-lecia istnienia i działalności straży oraz poświęciliśmy nowy sztandar. To było wyjątkowe wydarzenie – mówi prezes Marek Mularski.

Oprócz podsumowań nie zabrakło także planów na przyszłość. Druhowie za najważniejszy cel w 2023 roku stawiają sobie pozyskanie sprzętu i umundurowania oraz montaż syreny strażackiej. Planują także kontynuować proces dalszego doskonalenia zawodowego, działalność prewencyjną, a także udział w zawodach sportowo-pożarniczych. Po wysłuchaniu wszystkich sprawozdań zarządowi OSP udzielono absolutorium za okres sprawozdawczy.

Wiele ciepłych słów, dziękując za ich poświęcenie i bezinteresowną pracę na rzecz bezpieczeństwa nie tylko mieszkańców gminy Rypin, skierował do druhow i druhen wójt Janusz Tyburski. Zebranie zakończyło się poczęstunkiem przygotowanym przez członkinie miejscowego KGW.

Tekst i fot. (AdWo)

Powiat całkiem zamożny

POWIAT ➤ W trzech ostatnich numerach „CRY” omówiliśmy pozycję Rypina na tle innych miast powiatowych. Rankingi opublikowało pismo samorządu terytorialnego „Wspólnota”. Teraz przyszła kolej na powiat rypiński

W Polsce jest 314 powiatów, w tym 19 w województwie kujawsko-pomorskim, i wszystkie

zostały wzięte pod uwagę w rankingu „Wspólnoty”. Wydatki inwestycyjne powia-

tów na jednego mieszkańca w latach 2019-2021

Liderem w tym rankingu jest powiat wysokomazowiecki w województwie podlaskim, w którym na jedną osobę wydano 701,65 zł. Ostatnie miejsce zajął powiat chodzieski w województwie wielkopolskim ze wskaźnikiem 37,22 zł na mieszkańca. Nasz powiat znalazł się na 101. pozycji z wydatkami inwestycyjnymi w wysokości 242,24 na osobę.

Na tle 19 powiatów w województwie kujawsko-pomorskim jesteśmy na 10. miejscu. Na podium znalazły się powiaty: świecki – 18. miejsce w Polsce z wydatkami wynoszącymi 411,64 zł na mieszkańca, włocławski – 33. miejsce w kraju i chełmiński – 44. lokata. Wyżej od nas są też powiaty: grudziądzki, wąbrzeski, brodnicki, tucholski, golubsko-

dobrzyński i tucholski. Ranking wojewódzki zamyka powiat inowrocławski, zajmując 291. pozycję z wydatkami inwestycyjnymi wynoszącymi 93,80 zł.

Najbogatsze powiaty w 2021 roku

Bogaty powiat to zamożni mieszkańcy odprowadzający wysokie podatki i dobrze prosperujące firmy. Wówczas do budżetu powiatu wpływają pieniądze szeroką ręką. Jeśli jest inaczej to kasę samorządową zasila najwyższy mały strumyczek.

Najbogatszy w Polsce jest powiat przysuski w województwie mazowieckim, w którym dochody samorządu na jednego mieszkańca wynoszą 1775,54 zł. Najgorzej jest w powiecie łomżyńskim w województwie podlaskim, gdzie na jedną osobę wypada 534,90 zł. A jak jest w naszym powiecie?

Całkiem nieźle. Jesteśmy na 51. miejscu z dochodem per capita w wysokości 1174,36 zł. W województwie kujawsko-pomorskim znaleźliśmy się nawet na podium, zajmując trzecią lokatę. Wyżej od nas uplasował się powiat radziejowski, zajmując 14. pozycję w kraju z dochodem na obywatela wynoszącym 1354,73 zł oraz powiat mogileński z 25. miejscem i wpływami liczącymi 1285,49 zł. Najbiedniejszy okazał się powiat bydgoski, zajmując 307. pozycję z dochodem na jedną osobę w wysokości 668,74.

W kolejnym numerze naszego tygodnika sprawdzimy jak powiat rypiński wypadł w rankingu dotyczącym pozyskania środków unijnych i ile przeznacza pieniędzy na ochronę powietrza i klimatu.

Tekst i fot. (jd)

Skrwilno

Lepili i animowali

Gminny Dom Kultury w Skrwilnie podsumował warsztaty, które miały miejsce w placówce w trakcie ferii.

Wszystkie chętne dzieci uczestniczyły w przedsięwzięciu „Wyczarowane z gliny”, natomiast uczniowie klas IV-VIII mieli okazję spróbować swoich sił w animacji poklatkowej. Z gliny, z modeliny i plasteliny powstały m.in. leśne zwierzęta, kwiaty i Muminki.

– Pracując z dwoma rodzajami gliny samoutrudzałnej, różniąc się od siebie właściwościami, uczestnicy mieli okazję poćwiczyć motorykę, koordynację wzrokowo-ruchową, planowanie przestrzenne i kreatywność, a także cierpliwość. Wspaniale było oglądać w pełni skupione dzieci, które

wkładały w pracę całe serce, wzajemnie pomagały sobie z naprawą ewentualnych pęknięć i cieszyły się ze swoich dzieł. Niekiedy musiały zaczynać cały proces od początku, co tylko uświadamiało im, że z każdym kolejnym razem wychodzi to coraz lepiej. Powstałe prace mają charakter dekoracyjno-użytkowy. Zostały również delikatnie zaakcentowane walentynki przez powstałe portrety kwiatowe. Oprócz gliny użyto także dwóch innych mas plastycznych: modeliny i plasteliny. Z pierwszej powstały postaci Muminków – bohaterów opowieści przygotowanej

przez dzieci, a z drugiej zwierzęta leśne, które stały się mieszkańcami makiety przedstawiającej przyrodę naszych lasów – wyjaśniają organizatorzy zajęć.

Materiały na zajęcia zostały kupione dzięki środkom przekazanym przez Nadleśnictwo Skrwilno. Warsztaty animacji poklatkowej od ponad 10 lat prowadzi w Miejsko-Powiatowej Bibliotece Publicznej w Rypinie Magdalena Bryll, absolwentka łódzkiej filmówki. W tym roku po raz pierwszy odbyły się w domu kultury w Skrwilnie.

– Technika animacji poklatkowej pobudza i rozwija wyobraźnię, uczy cierpliwości, dokładności, wymaga zaangażowania. Młodzi uczestnicy od podstaw poznają metodę, która obecnie przeżywa renesans. Wspólnie pracują nad scenariuszami, rysują albo malują tło i ożywiają wymyślone przez siebie postacie – tłumaczy Magdalena Bryll.

– Dzięki jej pomocy i doświadczeniu połączonym z bogatą wyobraźnią i poczuciem humoru dzieci powstały prace wyjątkowe, które wkrótce będzie można obejrzeć na naszej facebookowej stronie – informuje Gminny Dom Kultury w Skrwilnie.

(jd), fot. GDK Skrwilno

Powiat

Ponad 16 mld zł dla rolników

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przekazuje na konta rolników płatności bezpośrednie i obszarowe z PROW w ramach kampanii za 2022 rok.

Zaliczki zostały zrealizowane w ubiegłym roku, teraz trwają wypłaty końcowe. W sumie z tytułu dopłat bezpośrednich i płatności obszarowych za 2022 rok na konta rolników trafiło dotychczas blisko 16,5 mld zł.

– Od 17 października do 30 listopada 2022 r. ARiMR wypłacała zaliczki, na najwyższym dopuszczalnym w Unii Europejskiej poziomie. W tym okresie rolnikom przekazano ponad 12,92 mld zł, tj. 10,78 mld zł w ramach płatności bezpośrednich i ponad 2,14 mld zł płatności obszarowych z PROW – informuje ARiMR.

Od 1 grudnia 2022 r. trwa realizacja wypłat końcowych. Do tej pory z tego tytułu na konta beneficjen-

tów trafiło blisko 3,57 mld zł – 3,15 mld zł w ramach płatności bezpośrednich i prawie 420 mln zł w postaci płatności obszarowych. W 2022 roku złożono 1,265 mln wniosków o przyznanie dopłat bezpośrednich. Pula środków na ten cel to ok. 16,96 mld zł. Dotychczas wypłacono im blisko 14 mld zł. Czas na realizację płatności w ramach tej kampanii mija 30 czerwca 2023 roku.

Warto, by oczekujący na pieniądze z tego tytułu upewnili się, że biura powiatowe Agencji mają właściwe dane dotyczące numerów ich kont bankowych. Jeżeli rachunek będzie nieaktywny, środków nie uda się przekazać.

(AdWo), fot. archiwum

Owacje dla gminnej orkiestry

SKRWILNO ▶ „Jest w orkiestrach dętych jakaś siła” – śpiewała ponad 50 lat temu Halina Kunicka. Muzykę do utworu „Orkiestry dęte” skomponowała Urszula Rzczkowska, dzięki czemu przeszła do annałów polskiej muzyki rozrywkowej

Melodia, jak wyjaśnia Konrad Mazurowski, jest żelaznym punktem programu wszelkich konkursów, turniejów, przeglądów, w których uczestniczą orkiestry dęte. Grają ją wspólnie wszystkie formacje i wówczas siła nie jest jakaś, tylko ogromna. W niedzielę 12 lutego w wiejskiej świetlicy w Skrwilnie z koncertem muzyki filmowej wystąpiła Orkiestra Dęta Gminy Skrwilno. Jej kapelmistrz – Konrad Mazurowski przed każdym z utworów opowiadał licznie zgromadzonej publiczności co nieco o kompozytorach, którzy zilustrowali muzycznie kolejne dzieła X muzy. Świetnym pomysłem było wyświetlanie na ekranie fragmentów filmów idealnie zsynchronizowanych z brzmieniem orkiestry. W sali świetlicy można było usłyszeć dzieła takich mistrzów gatunku jak m.in.: Jerzy Duduś Matuszkiewicz, Waldemar Kazanecki, Andrzej Kurylewicz, Piotr Marczewski, Hans Zimmer czy James Horner.

Orkiestra ze Skrwilna powstała zaledwie rok temu, a na swoim koncercie ma pierwszy sukces. Zajęła drugie miejsce w XIV Ogólnopolskim Konkursie Orkiestr Dętych

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

w Wąbrzeźnie. Pomysłodawcą jej utworzenia był wójt Dariusz Kolczyński.

– Z panem Konradem Mazurowskim znamy się od wielu lat, współpracowaliśmy przy kilku przedsięwzięciach. Gdy powstał nasz dom kultury, ruszyłem z inicjatywą utworzenia klaso-pracowni muzyki instrumentalnej. Wygłosiliśmy salę prób, kupiliśmy instrumenty i pan Konrad wziął wszystko w swoje ręce. Efekt jego

pracy okazał się spektakularny – wyjaśnił wójt Kolczyński.

Kapelmistrz Konrad Mazurowski miał już pewne doświadczenie w prowadzeniu orkiestry dętej. Po ogłoszeniu naboru zgłosiło się kilka osób, a część muzyków szef formacji zaprosił do zespołu.

– Chcieliśmy wciągnąć do współpracy jak najwięcej młodych osób. Tak się składa, że mam trochę szczęścia, bo trafiłem na zdol-

nych i ambitnych ludzi, którzy bardzo wciągnęli się w tę muzykę, są bardzo nią bardzo pochłonięci. Szybko udało się nam osiągnąć zadowalający poziom, mimo że niektórzy dotąd nie grali na żadnym instrumencie i nie znali nut. Utwory, które dzisiaj prezentowaliśmy, nie były łatwe. Włożyliśmy mnóstwo pracy i serca, żeby dobrze wypaść. Przed publicznością gra się trochę inaczej niż na próbach, dochodzą emocje, trema, ale nikt

nie zawiódł. W orkiestrze jest też część mojej rodziny – rodzeństwo i szwagier oraz tata, który gra na gitarze basowej. Najmłodszy muzyk to perkusista, uczeń trzeciej klasy szkoły podstawowej. Dzisiaj miał swój debiut i poradził sobie znakomicie – powiedział nam Konrad Mazurowski tuż po występie orkiestry.

O tym jak świetny to był koncert, świadczyła owacja na stojąco i domaganie się bisów. Muzycy ulegli publiczności i zagrali dodatkowo kilka utworów, ale nie tylko oni byli oklaskiwani tego wieczoru. Jeden z mieszkańców Skrwilna napisał poemat o orkiestrze, który spodobał się obecnym w sali. Tym poetą okazał się pan Mirek, którego mieliśmy okazję poznać podczas spotkań Klubu Filozoficznego działającego przy bibliotece w Rypinie.

Latem ubiegłego roku skrwileńska orkiestra zagrała w trakcie powiatowych dożynek. Za kilkanaście dni wystąpi z tym samym repertuarem w Okalewie. Czy będzie można jej posłuchać w innych miejscowościach w naszej okolicy? Kto wie...

Tekst i fot. (jd)

Zabawa pełna radości

RYPIN ▶ W poniedziałek 20 lutego wychowankowie Domu Dziecka im. Janusza Korczaka w Rypinie bawili się na karnawałowym balu przebierańców. W zabawie uczestniczyły też panie z kół gospodyń wiejskich z terenu naszego powiatu

Na wszystkich obecnych czekało mnóstwo atrakcji. Jak na bal przystało, nie mogło zabraknąć wspólnych tańców, śpiewów oraz licznych niespodzianek. Stroje były różnorodne. Na parkiecie królowały postacie z książek, bajek oraz filmów. O oprawę muzyczną balu zadbał profesjonalny deejay, dzięki któremu płasom nie było końca.

Panie z kół gospodyń wiejskich samodzielnie przygotowały słodki poczęstunek.

– Jest to nasza kolejna wizyta w tym wyjątkowym miejscu – mówi Marzena Łukowska, prezes Stowarzyszenia Rozwoju Ziemi Dobrzyńskiej. – Te dzieci zasługują na to, co najlepsze. Jesteśmy im wdzięczne za zaproszenie oraz

wspianą zabawę. Dziękuję też paniom z kół gospodyń wiejskich za ich pomoc i zaangażowanie.

Świetnym przerwaniem był udział w zabawach oraz różnego rodzaju konkurencjach. Wszystkim uczestnikom imprezy dopisywał fantastyczny humor, zabawa była przednia. Ten fantastyczny bal bez wątpienia zostanie na dłu-

go w pamięci uczestników.

– Niezastąpione i śmiało mogę mówić, że już „nasze ciocie” z kół gospodyń wiejskich, które towarzyszyły nam na balu karnawałowym, dały dosłownie czadu pod każdym względem. Dziś z paniami z KGW spotkaliśmy się ponownie, ale byli i tacy których dopiero poznaliśmy. Kolejni z otwartymi

sercami i chęcią pomocy. Kochamy ludzi, którzy o nas pamiętają, którzy znajdują dla nas czas! Dziękujemy wszystkim, dla których jesteśmy ważni. Najlepszym komentarzem są uśmiechy i radość naszych Wychowanków – dodaje Aleksandra Wiśniewska, wychowawca placówki.

Tekst i fot. (AdWo)

Mają pracownię nowych technologii

GMINA RYPIN ▶ 17 lutego 2023 r. w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach otwarto Pracownię Nowoczesnych Technologii, nową salę lekcyjną, której wyposażenie zostało zakupione z programu Laboratoria Przyszłości

Wykorzystane środki zamknęły się w kwocie 60 tys. zł, a pozyskane pomoce dydaktyczne funkcjonują w szkole już od końca 2021 r. Teraz zostały zgromadzone w nowej sali lekcyjnej, gdzie powstała przestrzeń do nieskrępowanej zabawy kodowaniem i innymi nowoczesnymi technologiami.

Lekcję na oficjalne otwarcie poprowadził nauczyciel informatyki Krzysztof Zalewski. Obok uczniów klasy V w zajęciach uczestniczyli zaproszeni goście: wójt gminy Rypin Janusz Tyburski, radna gminy Rypin Mariola Budzanowska, inspektor ds. oświaty w UG w Rypinie Mateusz Krajewski, inspektor ds. promocji Marzena Zdrojewska, sołtys wsi Kowalki Renata Kopaczewska, prezes OSP w Kowalkach dh Rafał Oręadowski, wiceprezes OSP dh Mateusz Oręadowski i przewodniczący rady rodziców szkoły Artur Sugalski.

Uczestnicy, uczniowie i goście zbudowali pojazdy-roboty, dokonali ich tuningu, zapro-

gramowali i stanęli w szranki podczas ich wyścigów. Wykorzystano zestawy Lego Spike, które idealnie nadają się do nauki robotyki. Zestaw cechuje się kolorowymi elementami do budowy, łatwym w użyciu

sprzętem elektronicznym oraz intuicyjnym językiem programowania, opartym na Scratch. Piątoklasiści zrobili również pamiętkowe zdjęcia przybyłym, z wykorzystaniem zielonego tła Green Screen i dzięki ich obrób-

ce zabrali gości na gorącą plażę i do Londynu.

– Podczas wydarzenia otwarto również Wystawę Starych Technologii. Dzięki pomocy mieszkańców Kowalk, rodziców uczniów i dzieci oraz

organu prowadzącego zgromadzono eksponaty, które pokazują ogromny skok cywilizacyjny, jaki się dokonał na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci. Uczniowie będą wkrótce uczestniczyć w zajęciach, w trakcie których zobaczą centralę telefoniczną, maszynę do pisania, gramofon, radio w różnych odstępach, magnetofon szpulowy, walkmany i discmany oraz klawiaturę Commodore, od komputera domowego z lat 80-tych XX w. – informuje Beata Nejno, dyrektor SP Kowalki.

Pracownia Nowoczesnych Technologii daje szkole możliwość zgromadzenia w jednym miejscu pomocy dydaktycznych związanych z technologią informacyjną i komunikacyjną, a co za tym idzie ich efektywniejszego wykorzystania. Powstała w wyremontowanej podczas wakacji części kompleksu sportowego. Opiekę nad pracownią sprawuje Krzysztof Zalewski.

(ak),

fot. nadesłane

Klub Malucha

Skakanka już działa

GMINA BRZUZE ▶ Najpierw były pokazowe zajęcia sportowe dla dzieci w wieku 4-7 lat, gdyż pracownicy Urzędu Gminy Brzuze chcieli się zorientować czy będzie zainteresowanie ćwiczeniami dla najmłodszych mieszkańców

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

Uczestniczyła w nich prawie trzydziestka dzieci, więc zapadła decyzja, że będą się odbywały na raz w tygodniu w hali sportowej w Ugoszczu. Stworzono dwie grupy. Trenerami zostali dwaj absolwenci AWF-u.

– Wraz z rozwojem infrastruktury sportowej w naszej gminie staramy się organizować

jak najwięcej zajęć ruchowych dla dorosłych i dzieci. Po oddaniu do użytku sali w Ugoszczu uznaliśmy, że warto aktywizować najmłodszych, stąd pomysł na ćwiczenia ogólnorozwojowe, koordynacyjne i gimnastyczne dla dzieci od 4 do 7 lat. Prowadzą je doświadczeni nauczyciele wf-u. Nazwę Klub Malucha Skakanka wymyśliła pani

Monika Pałkiewicz, pracowniczka naszego urzędu. To nie jedyna forma sportowego zaangażowania mieszkańców. W ugoskiej hali dorośli grają popołudniami w siatkówkę, odbywają się zajęcia taneczne i kontynuujemy treningi szkółki piłkarskiej, która latem i jesienią działała na świeżym powietrzu. Jesteśmy otwarci na pro-

pozycje mieszkańców w kwestii innych aktywności sportowych – wyjaśnia wójt Jan Koprowski.

Zajęcia dla maluchów zostały zorganizowane przez Urząd Gminy Brzuze we współpracy ze Szkołą Podstawową w Ugoszczu i GKS-em Pojezierze Brzuze. Rodziców lub opiekunów dzieci, których zainteresowały ćwiczenia

dla najmłodszych, mogą zgłosić swoją pociechę na systematyczne zajęcia Klubu Malucha Skakanka, które odbywają się w każdy poniedziałek w godzinach 16.00-18.00. Szczegółowe informacje są do uzyskania pod nr. tel. 664 718 501.

Tekst i fot. (jd)

Radość ze zwycięstwa

XX WIEK ▶ Rocznicą zakończenia II wojny światowej z uwagi na historyczne niuanse obchodzona jest w krajach zachodnich 8 maja. W Rosji rocznica przypada 9 maja. Kiedy 9 maja 1945 roku w Moskwie oznajmiono o podpisaniu kapitulacji przez Niemcy, w kraju wybuchła taka radość, że szybko wyczerpano wszelkie zapasy wódki

W Moskwie była godzina 1:10 w nocy, gdy oficjalnie ogłoszono wesołą nowinę. Zaczęły wyć syreny, zaczęły bić dzwony, a zdziwieni mieszkańcy wychodzili na ulice w pidżamach, płacząc z radości. Po płaczu przyszedł czas na wznoszenie toastów. Relacje mówią o tym, że w tych dniach nawet niepijący spożyli spore ilości alkoholu. 22 godziny po ogłoszeniu zwycięstwa Józef Stalin zwrócił się z orędziem do narodu. Prawdopodobnie mało kto wysłuchał tego przemówienia na trzeźwo.

– 9 maja po uzyskaniu zezwolenia dowódcy udaliśmy się na trzydniową przepustkę do Moskwy. Nie ma sposobu na opisanie tego, co zobaczyliśmy. Świętowaliśmy razem z moją rodziną oraz sąsiadami. Piliśmy za zwycięstwo, za tych którzy zmarli i za to, by nigdy taka krwawa łaźnia się nie potworzyła. 10 maja nie można już było kupić w mieście wódki. Wszyscy byli pijani – taką relację o tych dniach pozostawił nawigator marynarki wojennej ZSRR Mikołaj Krjuczukow.

W czasie wojny priorytetem dla ZSRR było wypracowanie rezerw amunicji i broni, a nie wódki. Wiele monopolii zaczęło pracować na potrzeby wojska. Żyto z którego wytwarzano alkohol, także było przeznaczane na potrzeby armii. Wódka była jednak cały czas w produkcji. Stalin nalegał, by część zapasów żyta pozostawiać na potrzeby producentów alkoholu. Tak samo uczynił nawet kilka lat wcześniej, gdy na Ukrainie wybuchł wielki głód. Zmarły miliony ludzi, ale Stalin nakazał, by część tak potrzebnych ziemniaków i żyta przerabiać na wódkę.

Był to prosty sposób na zapewnienie spokoju w kraju. W czasie wojny każdy radziecki żołnierz otrzymywał „rację komisarzką” czyli 100 gramów wódki. Taka „dawka” alkoholu miała niwelować strach żołnierzy przed bitwą. Niestety czasami oficerowie przesadzali z piciem, co skutkowało wielkimi stratami ludzkimi.

Aby nie mówić tylko o Rosjanach, warto wspomnieć o Amerykanach, którzy 4 maja 1945 roku wiedząc, że koniec

wojny to kwestia dni, urządzili najbardziej ekskluzywne świętowanie. 4 maja 1945 roku spadochroniarze ze 101. Dywizji Powietrznodesantowej USA zajęli bawarską rezydencję Hitlera w Berchtesgaden. To tu Adolf Hitler przyjmował śmietankę nazistowskiej elity. Rezydencja była pełna drogocennych łupów: złota, biżuterii, samochodów, obrazów i... ekskluzywnego alkoholu.

Amerykańscy żołnierze odkryli w piwnicach willi potężne zapasy likierów, win, sera i konserw. Najbardziej prestiżowe były tysiące butelek wina Chateau Lafite Rothschild. W 2020 roku jedna butelka tego wina kosztowała ok. tysiąca dolarów. Łącznie naliczono kilkadziesiąt tysięcy butelek wina. Co działo się potem? W miasteczku widoczni byli amerykańscy żołnierze pijani i szusujący mercedesami należącymi do nazistowskiej elity. Impreza trwała kilkanaście godzin. Żołnierze wypili wina warte miliony dolarów – prawdopodobnie nie mając pojęcia o wartości trunków.

(pw)

XX wiek

Dola parobka

Zanim na wieś wkroczyła mechanizacja, główną siłą napędową większych gospodarstw byli robotnicy rolni zwani potocznie parobkami. Robotnicy nie byli zbyt bogaci i próbowali dorabiać w inny sposób niż na roli. Przekonał się o tym jeden z parobków z Pływaczewa.

5 lutego 1937 roku w Pływaczewie odbywała się potańcówka. Był to czas karnawału, a ludzie lubili tańczyć nawet bardziej niż dziś. Na zabawę wybierał się 21-letni parobek Wincenty Siembrzych. Na co dzień pracował w gospodarstwie rolnika Jabłońskiego. Kiedy ubierał się na zabawę, przyszedł do niego inny parobek – Józef Niga (19 lat). Niga wiedział, że jego kolega ma odłożone trochę pieniędzy. Kiedy Siembrzych poprosił kolegę o pomoc w zapieciu kołnierzyka, ten szybkim ruchem wydobyl z kieszeni brzytwę i przeciął szyję. Siembrzych zdołał rzucić się jeszcze do ucieczki. Niga miał dopaść swoją ofiarę i zadać jeszcze jeden cios brzytwą.

Na krzyk napadniętego zareagowali domownicy i zatrzymali napastnika. Rannemu udzielił pomocy miejscowy dr Owczarek. Przy okazji tego zdarzenia warto opisać krótko sytuację parobków. Robotni-

cy rolni sezonowi dzielili się na kilka kategorii: do kategorii I zaliczani byli chłopci zdadni do wszelkich robót i do kosy; do kategorii II – chłopcy od 18 do 21 lat; do kategorii IIIa dziewczęta i chłopcy od lat 16 do 18; kat. IIIB – wszystkie dziewczęta ponad lat 18.

Praca trwała od marca do zakończenia jesiennych wykopków. W przypadku wspomnianych w artykule młodych robotników rolnych ich wynagrodzenie dzienne wynosiło równowartość 12,5 kg żyta. Co tydzień robotnik otrzymywał także zapłatę w naturze, np. 15 kg kartofli, 3,5 litrów mleka niezbieranego, 0,5 kg kaszy, 1 kg grochu, 1 kg mąki, 1/4 kg soli. Teoretycznie na terenie województwa pomorskiego parobek mógł pracować dziennie 9 godzin i 25 minut. Oczywiście w okresie żniw norma ta była łamana, a pracowano od rana do wieczora.

(pw)

XIX wiek

Obejście obostrzeń

W 1893 roku przez naszą część Europy przetoczyła się kolejna fala epidemii cholery. Dla Golubia i Dobrzynia choroba miała dodatkowy – negatywny skutek. Aby zapobiec rozszerzaniu się zarazy, zamknięto komory graniczne. To doprowadziło do biedy ludzi, którzy żyli z handlu lub pracowali za granicą.

23 stycznia niemiecka gazeta Gesselige wychodząca w Grudziądzu informowała o tym, że „miasto Golub skazane jest pod względem wyżywienia się prawie wyłącznie na dowóz z zagranicy. Cierpi od czasu wprowadzenia środków antycholerycznych okropną biedę”.

Skąd ta bieda? Produkty spożywcze były znacznie tańsze w Dobrzyniu, czyli po rosyjskiej stronie granicy. W normalnych czasach cały Golub zaopatrywał się więc w tanie wędliny i mąkę po ro-

syjskiej stronie granicy. Gdy wybuchła epidemia cholery, władze Golubia wielokrotnie błagały wyższe instytucje o zwolnienie z obostrzeń. Dopiero po pewnym czasie udało się wpaść na prosty pomysł.

Nad samą rzeką w Dobrzyniu wzniesiono drewnianą budkę – barak dezynfekcyjny. Rezydował tam lekarz, a produkty przechodziły cośw rodzaju kwarantanny. W ten sposób mieszkańcy Golubia mogli się wyżywić w te trudne dni.

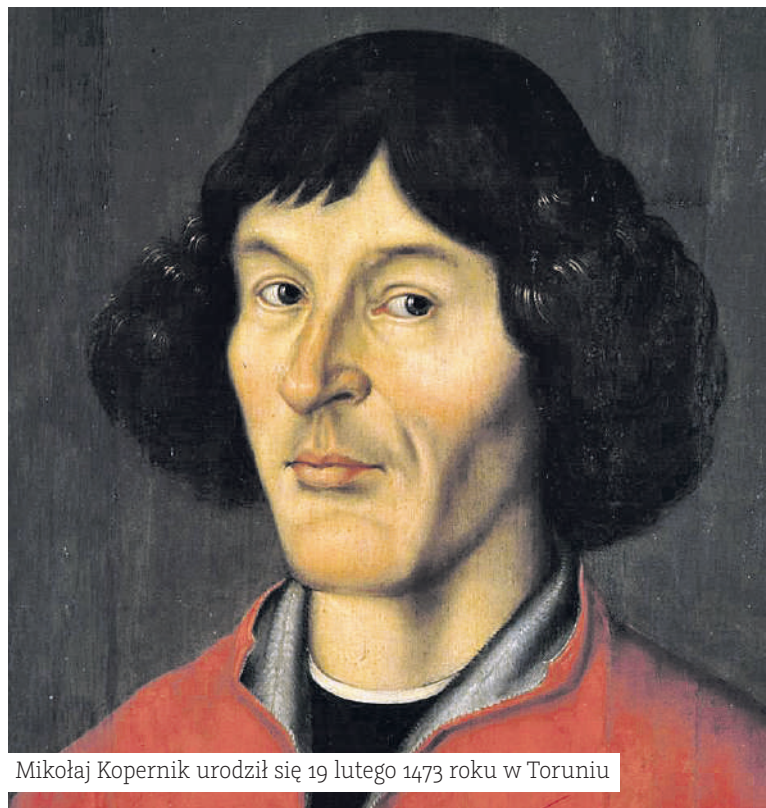
(pw)

Wstrzymał słońce, ruszył ziemię

POSTAĆ ► W związku z przypadającą 19 lutego 2023 roku 550. rocznicą urodzin Mikołaja Kopernika, 480. rocznicą jego śmierci oraz 480. rocznicą wydania jego dzieła „De revolutionibus orbium coelestium” Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego ogłosił w grudniu zeszłego roku rok 2023 w województwie kujawsko-pomorskim Rokiem Mikołaja Kopernika. Z okazji okrągłej rocznicy urodzin wybitnego polskiego astronoma przybliżamy jego postać

Astronom został pochowany w katedrze we Fromborku

Mikołaj Kopernik urodził się 19 lutego 1473 roku w Toruniu

Mikołaj Kopernik urodził się w Toruniu 19 lutego 1473 roku. Wychowywał się tu i rozpoczął swoją edukację w szkole parafialnej. Środowisko, w którym dorastał młody Mikołaj, ukształtowało jego charakter, przygotowując go do podjęcia w przyszłości działalności naukowej i pełnienia funkcji publicznych. Dojrzwając w rodzinie kupieckiej, od dzieciństwa stykał się z problemami natury ekonomicznej. Brał też aktywny udział w życiu publicznym.

W wieku 18 lat Mikołaj Kopernik podjął studia na Akademii Krakowskiej, gdzie w ramach sztuk wyzwolonych poznawał dorobek ówczesnej astronomii, w tym teorię geocentryczną Ptolemeusza. W 1496 roku rozpoczął studia na uniwersytecie w Bolonii. Studiował prawo, uczył się języka greckiego, prowadził także obserwacje astronomiczne. Przez dwa lata studiował medycynę w Padwie, a w Ferrarze uzyskał stopień doktora prawa kanonicznego.

Po powrocie z Włoch pod koniec 1503 roku zamieszkał na zamku w Lidzbarku Warmiń-

skim. Pełnił funkcję lekarza biskupa warmińskiego. Przygotował tam rozpowszechniany w odpisach Commentariolus („Komentarzyk”), w którym przedstawił po raz pierwszy skrótowy opis systemu heliocentrycznego, jeszcze pozbawiony aparatu matematycznego. Brał udział w europejskim życiu naukowym, prowadząc intensywną korespondencję na tematy astronomiczne, a jego Commentariolus był czytany przez wielu ówczesnych naukowców.

Był wszechstronnym człowiekiem renesansu, nie tylko astronomem, ale również matematykiem. Zajmował się przede wszystkim geometrią, w tym trygonometrią, w której stworzył m.in. tzw. twierdzenie Kopernika, dotyczące geometrii płaskiej. Był też lekarzem i ekonomistą. 21 marca 1522 roku na zgromadzeniu Stanów Pruskich w Grudziądzu wygłosił traktat „De aestimatione monetarum”, w którym sformułował prawo znane dzisiaj jako prawo Kopernika-Greshama, mówiące o wypieraniu dobrej monety przez monetę złą. W roku 1528 ogłosił traktat

o biciu monety.

Zmarł 21 maja 1543 roku. Najważniejsze dzieło jego życia „De revolutionibus orbium coelestium” zostało wydane w Norymberdze w tym samym roku, jeszcze w czasie jego choroby i według legendy dotarło do niego tuż przed śmiercią.

Przez długi czas poszukiwano jego grobu we Fromborku. Gdy w końcu się to udało i badania szkieletu, przede wszystkim rekonstrukcja wyglądu twarzy na podstawie czaszki, pozwoliły zidentyfikować słynnego astronoma, samorząd województwa zorganizował w maju 2010 roku powtórny pogrzeb Mikołaja Kopernika. Trumna z jego szczątkami znalazła się m.in. w Toruniu, Chełmnie i Grudziądzu.

Dzieło Kopernika wpłynęło na rozwój astronomii i innych nauk przyrodniczych. Było początkiem tzw. przewrotu kopernikańskiego w nauce, rozumianego jako zmiana paradygmatu, czyli zbioru pojęć i teorii tworzących podstawy nauki. Jednym z podstawowych pojęć w kosmologii jest zasada

kopernikańska – stwierdzenie, że ludzie na Ziemi lub szerzej w Układzie Słonecznym, nie są uprzywilejowanymi obserwatorami Wszechświata. Zasada kopernikańska leży u podłoża zasady kosmologicznej, zakładającej izotropowość i jednorodność Wszechświata.

Pamięć osiągnąć Mikołaj Kopernika jest kultywowana na całym świecie. Jego imieniem nazwano m.in. duży krater na Księżycu, planetoidę a także gwiazdę, wokół której odkryto pięć planet – gwiazdę będącą słońcem innego układu planetarnego.

W roku 1973 cały świat uroczyście obchodził 500. urodziny Mikołaja Kopernika. Na satelicie Kopernik 500 (Interkosmos – 9) znalazła się na orbicie okołozemskiej pierwsza polska aparatura naukowa do obserwacji radiowych naszego Słońca, przygotowana przy udziale toruńskich astronomów. W ramach przygotowań do 500. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika wybudowano miasteczko uniwersyteckie UMK na Bielanach, otwarto Planetarium w Grudziądzu (dzisiaj Planetarium i Obser-

watorium im. Mikołaja Kopernika w Grudziądzu). Powstały dzieła sztuki inspirowane dokonaniem Kopernika (rzeźby w Toruniu, mozaika na ścianie auli UMK, pomnik w Grudziądzu).

Harcerze, w tym także z naszego regionu, brali przez kilka lat udział w „Operacji 1001 Frombork”, w ramach której odbudowywano miasto i jego zabytki. W 1983 roku Toruń, Grudziądz i Włocławek założyły wraz z innymi miastami związanymi z Kopernikiem Federację Miast Kopernikowskich. Imię Mikołaja Kopernika nosi największy w naszym regionie uniwersytet, w którym funkcjonuje Centrum Badań Kopernikańskich, a także szereg instytucji w naszym województwie, w tym ponad 20 szkół i placówek. W ramach programu Astrobaza Kopernik w województwie kujawsko-pomorskim działa unikalna w skali świata sieć przyszkolonych obserwatoriów astronomicznych.

(Szyw),
fot. Szymon Wiśniewski/
domena publiczna

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto

Autokasacja/demontaż

Absolutnie auta kupię w całości, rozbite lub na złom, odbiór lawetą, tel. 887-813-007

Usługi/Remontowe

Budowlane

Usługi remontowo - budowlane, budowa domów, ocieplenia, docieplenia, rozbiórki. Wszystkie prace wykończeniowe. Tel. 531 - 942 - 377, 782 - 112 - 018

Hydraulika

Piece/Termy

Sprzedam piec CO, 20 KW. Kikół Tel. 516 - 066 - 778

Kupię piec CO 12 KW, Kikół Tel. 516-066-778

Nieruchomości

Domy

Sprzedam dom w zabudowie szeregowej w Wąbrzeźnie. Tel. 506-141-913

Działki

Sprzedam działkę budowlaną Tel. 542897347

Sprzedam działkę budowlaną w ścisłym centrum Wąbrzeźna wraz z projektem budynku i pozwoleniem na budowę. Tel. 506-141-913

Sprzedam działkę budowlaną w Brzeźnie Gmina Lipno nr działki 259/1, 38 arów, położona między drogami gminną i powiatową, warunki zabudowy ustalone, prąd, woda jest. Blisko jezioro. Tel. 603-478-381

Grunty

Ziemie dam w dzierżawę w Lisewie koło Golubia Tel. 694-380-389

Praca

Oferta

FIRMA REFLEX POSZUKUJE OSÓB NA STANOWISKO SPAWACZ/POMOCNIK SPAWACZA. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE POD NUMEREM TELEFONU 56 688 44 17 LUB OSOBISTIE W DZIALE KADR

Rolnictwo

Zwierzęta

Sprzedaj kurek odchowanych dostawa gratis. Tel. 503-508-148

Numer alarmowy

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej ul. Strażacka 4, 87-500 Rypin tel. 54 280 37 37 tel. 54 280 91 53 numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji ul. Piłsudskiego 19 87-500 Rypin tel. 54 230 82 00, 54 230 82 05 numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie ul. Warszawska 40 tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie ul. Warszawska 38 tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie ul. Dojazdowa 10 tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo Rogowo 51

tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem Brzuz 62 tel. 54 270 11 23 tel. 54 270 11 38 tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie ul. Rypińska 7 tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy w Wąpielsku Wąpielsk 20 tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ul. Nowy Rynek 5 87-500 Rypin tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy ul. Nowy Rynek 14 87-500 Rypin tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy ul. Dworcowa 20 87-500 Rypin tel. 54 280 30 73

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Rypinie

ul. Warszawska 38a tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury Warszawska 8 tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu ul. Dworcowa 11 tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna w Rypinie Warszawska 20 tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1 im. ks. Czesława Lissowskiego w Rypinie ul. Kościuszki 51 87-500 Rypin tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2 im. Unii Europejskiej w Rypinie ul. Dworcowa 11 tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3 im. Bogdana Chęłmickiego w Rypinie ul. Nowy Rynek 20 tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4 im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu ul. Nadróż 1 87-515 Rogowo tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5 im. ks. Jana Twardowskiego w Rypinie ul. Młyńska 12 87-500 Rypin tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna ul. Dworcowa 11 87-500 Rypin tel. 54 280 50 48

Dom Dziecka im. Janusza Korczaka w Rypinie ul. Mławska 54 tel. 54 280 30 55

Dom Pomocy Społecznej „KOMBATANT” w Ugoszczu Ugoszcz 30 87-522 Ostrowite tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum Obsługi Oświaty ul. Warszawska 38 87-500 Rypin tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka. Punkt przedszkolny. Pankowska J. ul. Jana Pawła II 11 87-500 Rypin kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka ul. Gustawa Sommera 16 87-501 Rypin tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1 ul. Młyńska 3 87-500 Rypin tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2 ul. Wojska Polskiego 11 87-500 Rypin tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie ul. Warszawska 38 A 87-500 Rypin tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie ul. Warszawska 40 87-500 Rypin tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie ul. Lipnowska 4 tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd Dróg Powiatowych ul. Strażacka 1 87-500 Rypin tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne „Komes” Sp. z o.o. ul. Elizy Orzeszkowej 4 87-500 Rypin tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ul. Mikołaja Reja 87-500 Rypin tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy w Rypinie ul. 3 Maja 2 tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem. Apteka Spółki Eskulap ul. Mławska 30 87-500 Rypin tel. 54 280 59 94

Przy Przzychodni. Apteka ul. Księdza Lissowskiego 10 87-500 Rypin tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka dbam o zdrowie Remedium ul. Koszarowa 3 87-500 Rypin tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam o zdrowie ul. Warszawska 14 87-500 Rypin kom. 800 110 110

Apteka Społeczna na Mławskiej Grupa Nowa Farmacja ul. Mławska 1E 87-500 Rypin tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka Spółki Eskulap ul. Kilińskiego 7 87-500 Rypin tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka. Wieczorek B., Zwierzyńska I. ul. Ogrodowa 36 87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu” ul. 3 Maja 2 87-500 Rypin

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Walentynki w szkole

SKRWILNO 14 lutego br. w Zespole Szkół w Skrwilnie obchodzono walentynki – wyjątkowy dzień wyrażania sympatii czy przyjaźni

Dzień ten wpisał się już na stałe w harmonogram szkolnych imprez i uroczystości. Co roku samorząd uczniowski oraz nauczyciele starają się, aby ten dzień był wyjątkowy. Przedszkolaki otrzymały słodkie upominki oraz własnoręcznie wykonane kartki walentynkowe.

Samorząd uczniowski przygotował przepiękną walentynkową ściankę, na tle której każdy chciał zrobić sobie zdjęcie. Tradycyjnie zorganizowano pocztę walentynkową. Uczniowie, którzy chcieli przekazać życzenia swoim sympatiom, przez kilka dni mogli wrzucać własnoręcznie wykona-

ne serduszka i kartki walentynkowe do specjalnie przygotowanej skrzynki.

– Listy od tajemniczych wielbicieli zostały dostarczone do swych adresatów przez przedstawicieli SU. Mieli oni naprawdę dużo pracy, bowiem nasi uczniowie wysłali w tym roku sporo serdecznych słów. Wszyscy odbiorcy byli mile zaskoczeni – reljonują nauczyciele ZS w Skrwilnie.

Niepowtarzalna atmosfera szkolnych walentynek pozostanie z pewnością na długo w pamięci wszystkich uczniów i nauczycieli skrwileńskiej szkoły.

(ak), fot. nadesłane

Gmina Rypin

Dużo zabawy i uśmiechu w Zakroczu

Na karnawałowym balu przebierańców w czwartek 16 lutego bawili się uczniowie Szkoły Podstawowej w Zakroczu.

Najpierw bawiły się dzieci z oddziału przedszkolnego oraz uczniowie klas I-III. Później do zabawy dołączyły klasy IV-VIII. Nie zabrakło księżniczek, wróżek, pszczołek, tygrysków oraz wielu innych bajkowych postaci. Wszyscy bawili się wymiennie, a skoczna i rytmiczna muzyka zachęcała do tańca. W trakcie trwania balu odbywały się licz-

ne konkursy i quizy. Na zwycięzców czekały słodkości. Kiedy czas zabawy dobiegł końca dzieci z żalem opuszczały salę balową. Wspólnie spędzony czas przyniósł wszystkim wiele radości i dostarczył pozytywnych wrażeń.

(AdWo),
fot. nadesłane

TYGODNIK REGIONU
RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3600 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Od 1 marca emerytury i renty wyższe o 14,8 proc.

REGION ▶ Świadczenia emerytalno-rentowe wypłacane przez ZUS co roku są waloryzowane. 1 marca wzrosną o 14,8 proc. W tym roku waloryzacja będzie kwotowo-procentowa z zastosowaniem gwarantowanej kwoty podwyżki 250,00 zł / 187,50 zł / 125,00 zł brutto

Znamy już podwyżki dla emerytów i rencistów. 1 marca emerytury, renty oraz dodatki wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wzrosną o 14,8 proc., nie mniej niż gwarantowana kwota podwyżki, która w zależności od pobieranego świadczenia wynosi 250,00 zł / 187,50 zł / 125,00 zł brutto.

– Nie mniej niż 250 zł brutto otrzymają osoby pobierające renty rodzinne, renty socjalne, renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, osoby pobierające nauczycielskie świadczenie kompensacyjne oraz emeryci, których emerytura na koniec lutego br. nie będzie niższa niż 1338,44 zł brutto. Jeśli emerytura będzie niższa niż 1338,44 zł brutto, to świadczenie wzrośnie tylko o wskaźnik waloryzacji, czyli o 14,8 proc. Takie osoby nie miały wymaganego stażu pracy (20 lat dla kobiet, 25 lat dla mężczyzn) do podwyższenia świadczenia do gwarantowanej kwoty minimalnej – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

W przypadku renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy gwarantowana kwota podwyżki wynosi 187,50 zł brutto, a w przypadku emerytury częściowej 125 zł

brutto.

Waloryzacja przeprowadzana jest z urzędu, co oznacza, że nie trzeba składać żadnego wniosku. Każdy emeryt i rencista otrzyma decyzję z ZUS z informacją o nowej wysokości swojego świadczenia. Tak jak w ubiegłym roku decyzję o nowej wysokości emerytury lub renty po waloryzacji oraz o przyznaniu tzw. „trzynastki” seniorzy otrzymają w jednej przesyłce pocztowej.

Waloryzacji podlegają wszyst-

kie świadczenia emerytalno-rentowe, do których prawo powstanie do końca lutego 2023 roku. Jeśli z jakiegoś powodu wypłata świadczenia była zawieszona (np. w związku z osiągnięciem przychodu ponad 130 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia), to waloryzacja świadczenia będzie możliwa dopiero przy wznowieniu wypłaty świadczenia.

Minimalna emerytura w górę

Od marca wzrosną także

najniższe gwarantowane kwoty świadczeń emerytalno-rentowych. Minimalna emerytura będzie wynosiła 1588,44 zł brutto, czyli o 250 zł więcej niż dotychczas. Prawo do niej mają osoby, które mają wymagany staż ubezpieczeniowy (kobieta – co najmniej 20 lat, mężczyzna – co najmniej 25 lat). Do kwoty 1588,44 zł brutto wzrośnie również minimalna renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, renta rodzinna i renta socjalna. Natomiast minimalna renta z tytułu części-

wej niezdolności do pracy od marca będzie wynosiła 1191,33 zł brutto, a świadczenie przedemerytalne 1600,70 zł brutto.

Podwyżką objęte będą również dodatki i świadczenia pieniężne. Najpopularniejszy z nich – dodatek pielęgnacyjny wyniesie 294,39 zł.

Trzynastki w kwietniu

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przygotowuje się też do wypłaty tzw. trzynastek. W tym roku to kwota **1588,44 brutto**. Dodatkowe roczne świadczenie pieniężne otrzymają osoby pobierające m.in.: emerytury, renty, nauczycielskie świadczenia kompensacyjne, rodzicielskie świadczenia uzupełniające, świadczenia przedemerytalne i zasiłki przedemerytalne, a także świadczenie pieniężne przysługujące cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych.

Tzw. Trzynastkę świadczeniobiorcy dostaną pod warunkiem, że mają prawo do wypłaty jednego z tych długoterminowych świadczeń na 31 marca. ZUS wypłaci trzynastki razem ze świadczeniami przysługującymi za kwiecień. To znaczy, że emeryci i renciści otrzymają jeden przekaz lub przelew, który będzie sumą ich comiesięcznego świadczenia i trzynastki.

(red), fot. ZUS

Region

Przeszło większość wniosków o 500 plus

W ciągu dwóch tygodni do ZUS-u wpłynęło 1,8 mln wniosków o 500 plus na nowy okres wypłat. Wnioskami objęto ok. 2,8 mln dzieci. 82 proc. wniosków jest już rozpatrzona. Wypłaty świadczeń ruszą w czerwcu.

Od początku lutego rodzice i opiekunowie składają wnioski o 500 plus na dalszy okres wypłat. W województwie kujawsko-pomorskim do ZUS-u wpłynęło

ich 89 tys. – Najwięcej wniosków złożyli mieszkańcy Bydgoszczy – 14,4 tys., Torunia – 8,6 tys. i powiatu inowrocławskiego – 6,9 tys. Najmniej wpłynęło

ich w powiecie radziejowskim – 1,4 tys. – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Wnioski o świadczenie składane są jedynie drogą elektroniczną, co jest ogromnym ułatwieniem dla rodziców. Bardzo wygodnym i szybkim sposobem złożenia wniosku o 500 plus jest aplikacja mZUS, którą można pobrać na swojego smartfona lub tablet ze sklepu Google Play, Apple App Store. Wniosek o świadczenie można także złożyć przez Platformę Usług Elektronicznych ZUS, bankowość elektroniczną lub portal Emp@tia.

Proces przyznawania świad-

czeń idzie sprawnie, ZUS przyznał już 82 proc. świadczeń na ponad 2,4 mln dzieci. Wypłaty świadczeń ruszą w czerwcu.

– Aby nie mieć przerwy w wypłacie świadczenia wniosek o 500 plus na dalszy okres należy złożyć do 30 kwietnia. Jeśli będzie on kompletny i prawidłowy, to ZUS wypłaci pieniądze do 30 czerwca – przypomina Krystyna Michałek.

Gdy wniosek zostanie złożony w maju – ZUS wypłaci świadczenie do 31 lipca wraz z wyrównaniem od czerwca. Jeśli wniosek zostanie złożony w czerwcu – ZUS wypłaci świadczenie do 31 sierpnia wraz z wyrównaniem od czerwca. Złożenie

wniosku po 30 czerwca będzie skutkować wypłatą świadczenia tylko z wyrównaniem od miesiąca, w którym wpłynął wniosek. Nie dotyczy to, rodziców, którym urodziło się dziecko. Oni mają 3 miesiące na złożenie wniosku.

– Pamiętajmy, że jakakolwiek nieprawidłowość we wniosku o świadczenie 500 plus, brak dołączenia odpowiednich załączników wymaga dodatkowej weryfikacji i przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, co wydłuża czas rozpatrzenia wniosku i przekłada się na termin wypłaty świadczenia – dodaje rzeczniczka.

(red), fot. ZUS

Dorabiałeś do renty lub emerytury?

REGION ▶ Renciści i wcześniejsi emeryci, którzy w ubiegłym roku dorabiali do swoich świadczeń, muszą do 28 lutego powiadomić ZUS o dodatkowych przychodach osiągniętych w 2022 r. Informacja ta jest potrzebna, aby ZUS mógł ustalić, czy wypłacał świadczenie w prawidłowej wysokości

Ile mogliśmy zarobić w ubiegłym roku

Okres	Kwoty równe 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia	Kwoty równe 130 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia
1-2/2022	3 960,20 zł	7 354,50 zł
3-5/2022	4 196,60 zł	7 793,70 zł
6-8/2022	4 364,70 zł	8 105,80 zł
9-11/2022	4 309,40 zł	8 003,20 zł
12/2022	4 536,50 zł	8 424,90 zł
Graniczne kwoty przychodu dla 2022	51 069,00 zł	94 842,00 zł

Chodzi o przychody, od których składki na ubezpieczenia społeczne są obowiązkowe np. z umowy o pracę, zlecenia, czy działalności gospodarczej. Rozliczeniu podlegają również przychody z pracy za granicą, czy z tytułu bycia członkiem rady nadzorczej.

– Renciści i emeryci, którzy nie ukończyli powszechnego wieku emerytalnego (60 lat kobieta/65 lat mężczyzna), a osiągnęli w zeszłym roku dodatkowy przychód, są zobowiązani do końca lutego dostarczyć do ZUS-u zaświadczenie z zakładu pracy o swoich przychodach z 2022 roku, najlepiej w rozbiu na poszczególne miesiące. Osoby,

które prowadzą własną działalność gospodarczą, składają samodzielne oświadczenie. Ich przychodem jest deklarowana podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Informacja ta jest potrzebna, aby ZUS mógł ustalić, czy w ubiegłym roku wypłacał świadczenie we właściwej wysokości, ponieważ wcześniejszych emerytów i rencistów obowiązują limity w dorabianiu do świadczeń. ZUS może zmniejszyć wypłacaną emeryturę lub rentę, gdy przychód z dodatko-

wych źródeł przekroczy 70 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Wypłata świadczenia może być również zawieszona, jeśli przekroczenie będzie wyższe niż 130 proc. przeciętnego wynagrodzenia.

– Aby ZUS mógł rozliczyć świadczenia w najkorzystniejszy sposób (rocznie lub miesięcznie), warto przedłożyć zaświadczenie o kwocie zarobków osiągniętych w poszczególnych miesiącach. Na podstawie tych dokumentów ZUS porówna przychód z granicznymi kwotami przychodu dla 2022 r. albo kwotami przychodu dla poszczególnych miesięcy – dodaje rzeczniczka.

Kto nie musi rozliczać

przychodu

Co do zasady emeryci, którzy ukończyli powszechny wiek emerytalny wynoszący 60 lat – kobiety, 65 lat – mężczyźni mogą dorabiać bez ograniczeń i nie muszą informować ZUS-u o zarobkach. Jeśli jednak osiągnęli ten wiek w trakcie 2022 roku, to muszą rozliczyć się w ZUS z zarobków uzyskanych w miesiącach przed ukończeniem wieku emerytalnego.

Limity w dorabianiu nie dotyczą także osób pobierających rentę rodzinną, która kwotowo jest korzystniejsza od ustalonej emerytury z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego. Wysokością przycho-

dów nie muszą przejmować się także osoby, które otrzymują emeryturę częściową, rentę inwalidy wojennego, inwalidy wojkowego, których niezdolność do pracy związana jest ze służbą wojskową lub rentę rodzinną po takim inwalidzie. Informacji o zarobkach nie muszą także składać uczniowie szkół ponadpodstawowych i studenci, którzy nie ukończyli 26 lat, a pobierają rentę rodzinną i są zatrudnieni na umowie zlecenia lub agencyjnej. Wyjątek stanowią uczniowie pobierający renty socjalne.

(red),
fot. ZUS

Region

PIT z ZUS-u – co warto o nim wiedzieć?

Do końca lutego ZUS zakończy wysyłkę deklaracji podatkowych za 2022 r. PIT trafi do każdego, kto w ubiegłym roku choć raz pobrał świadczenie z ZUS. W województwie kujawsko-pomorskim deklarację otrzyma około 529 tys. świadczeniobiorców.

– Już wkrótce emeryci, renciści, osoby pobierające w ubiegłym roku zasiłki chorobowe, macierzyńskie czy opiekuńcze otrzymają PIT z ZUS. List z Zakładu trafi

także do osób, które w 2022 r. pobrały niezrealizowane świadczenie po zmarłym członku rodziny – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w wo-

jewództwie kujawsko-pomorskim.

Nie każdy świadczeniobiorca otrzyma taki sam dokument PIT z organu rentowego. – Do emerytów i rencistów z saldem podatku

równym zero lub kwotą niedopłaty podatku wysyłamy PIT-40 A, a gdy mają nadpłatę podatku PIT-11 A. Są też osoby, które pobierają inne świadczenia z ZUS-u i otrzymają PIT-11 A, czy PIT-11 – wyjaśnia rzeczniczka.

ZUS nie rozliczy świadczeniobiorców z nadpłatą podatku. W zależności od tego, jaki PIT otrzymaliśmy, będziemy wiedzieć, czy Zakład dokonał za nas rozliczenia podatkowego, czy też musimy samodzielnie złożyć deklarację w urzędzie skarbowym. Jeśli otrzymaliśmy PIT 40-A, to oznacza, że zostaliśmy rozliczeni z urzędem skarbowym i nie musimy podejmować żadnych dodatkowych czynności, o ile nie posiadamy innych dochodów i nie korzystamy z odliczeń.

Zeznania podatkowe powinni złożyć w urzędzie skarbowym osoby, które otrzymały z ZUS-u PIT 11-A lub PIT-11, a także emeryci i renciści, którzy swoje dochody chcą rozliczyć wspólnie z małżonkiem, lub skorzystać z odliczeń od

podatku, także świadczeniobiorcy, którzy posiadają inne źródło dochodu oprócz emerytury i renty.

Warto wspomnieć, że Krajowa Administracja Skarbowa na podstawie danych przekazanych przez płatników – w tym także przez organ rentowy przygotowuje dla wszystkich podatników roczne rozliczenie podatkowe, które udostępnione jest w usłudze Twój e-PIT na stronie podatki.gov.pl. Takie zeznanie możemy zawsze zmienić lub zaakceptować. Jeśli do 30 kwietnia nie rozliczymy się z urzędem skarbowym, to roczne rozliczenie podatku zostanie przygotowane przez Krajową Administrację Skarbową.

Nie trzeba czekać na papierowy PIT z ZUS-u. Można go pobrać samodzielnie przez internet. Wystarczy załogować się na swój profil na Platformie Usług Elektronicznych ZUS. PIT dostępny jest w zakładce „Świadczeniobiorca”.

(red), fot. ZUS

Rypin biegnie Tropem Wilczym już 6. raz!

WYDARZENIE ▶ Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych od 2015 r. ma charakter ogólnopolski. Jest również organizowany przez Polaków mieszkających poza granicami kraju i polskich żołnierzy służących w misjach zagranicznych. Upamiętniani są wówczas żołnierze polskiego podziemia antykomunistycznego

Burmistrz Miasta Rypin Paweł Grzybowski zaprasza

TROPEM WILCZYM
BIEG PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH
XI EDYCJA 2023

DATA: 05.03.2023
MIEJSCE: PARK MIEJSKI przy ul. E. Orzeszkowej

ZAPISY PRZED BIEGIEM!
Organizator zapewnia ciepłe napoje i posiłek regeneracyjny

HARMONOGRAM

- 9:30 - Otwarcie Biura Zawodów
- 10:45 - Zamknięcie Biura Zawodów
- 10:45 - Rozgrzewka dla uczestników biegu na ok. 5 km (rozgrzewkę poprowadzi Adrian Wysocki, RKS Lech)
- 11:00 - Start biegu na ok. 5 km
- 11:50 - Rozgrzewka dla uczestników biegu na 1963 m (rozgrzewkę poprowadzi Wiola Berent, RKS Lech)
- 12:00 - Start biegu na 1963 m
- 13:00 - Zakończenie wydarzenia

Sponsoring: MOSiR RYPIN, RDK, FUNDACJA WOLNOŚĆ I DEMOKRACJA, ORLEN, PGE, WĘGŁOKOKS, FUNDACJA PGNiG GRUPA COLETTI

Organizatorem wydarzenia jest Fundacja Wolność i Demokracja – pomysłodawca i właściciel wszelkich praw do koncepcji projektu „Tropem Wilczym”. Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych, partnerem z kolei Urząd Miasta Rypin we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Rypinie, Rypińskim Domem Kultury, Związkiem Harcerstwa Polskiego Hufiec Rypin. Z kolei Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej ufundowało dla wszystkich uczestników ciepły posiłek, po wojskowemu – grochówkę.

Jak doszło do tej ogólnopolskiej akcji? W 2011 r. dzień 1 marca został ustanowiony świętem państwowym – Narodowym Dniem Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”. Jest to święto honorujące i upamiętniające żołnierzy polskiego podziemia antykomunistycznego i antysowieckiego działającego w latach 1944-1963 w obrębie przedwojennych granic RP. W 2013 r. grupa pasjonatów i działaczy społecznych postanowiła zorganizować „Tropem Wilczym. Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych” w lesie koło Zalewu Żegrzyńskiego.

– Pierwsza edycja biegu miała charakter survivalowy, a wzięło w niej udział 50 uczestników. Rok

później, dzięki wielkiemu zaangażowaniu ludzi z Fundacji Wolność i Demokracja, która organizuje go do dzisiaj, bieg zaczął nabierać rozpędu i został przeniesiony w miejsce znane z późniejszych edycji w Warszawie – Park Skaryszewski. Pobiegło wtedy 1500 biegaczy! – Od 2015 r. bieg ma charakter ogólnopolski i na stałe wpisuje się w kalendarz wydarzeń biegowych. Po zeszłorocznym sukcesie – ponad 50 000 uczestników ze 170 miast z całej Polski oraz Nowego Jorku, Chicago, Londynu, Wilna, Grodna, Lidy, Żytomierza i Zdobunowa postanowiliśmy postawić sobie jeszcze ambitniejszy cel. W tym roku planujemy zorganizować bieg dla 80 000 biegaczy z 250 miast nie tylko z Polski. W ramach projektu odbędzie się tradycyjny bieg na 1963 metry (odwołanie do roku, w którym zginął ostatni Żołnierz Wyklęty – Józef Franczak ps. Lalek) wspólny dla wszystkich miast – podsumowują organizatorzy z Fundacji Wolność i Demokracja.

Bieg w Rypinie odbędzie się w niedzielę 5 marca, w Parku Miejskim przy ul. E. Orzeszkowej. Miejsce niezmiennie to samo od lat. – Po raz pierwszy bieg odbył się w 2018 roku. Wystartowało prawie stu zawodników, co było dla nas sy-

gnałem, że taka formuła jest atrakcyjna dla amatorów sportu. W tym roku otrzymaliśmy 200 pakietów startowych. Po 13 dniach zamknęliśmy listę startową. Powód? Wyczerpaliśmy limit miejsc z pakietami startowymi, co dowodzi, że są to popularne zawody – mówi Jarosław Nowak, kierownik Wydziału Projektów Unijnych Rozwoju i Sportu Urzędu Miasta Rypin. – Osoby, które nie zdążyły się zarejestrować, mogą to zrobić w dniu zawodów, w biurze zawodów. Niestety nie otrzymają pakietu startowego.

Rypin jako jedno z nielicznych miast nie pobiera opłat startowych za bieg na dystansie 5 km. – Bieg na dystansie 5 km odbędzie się z pomiarem czasu za pomocą chipów. Chipy nie są jednorazowe i podlegają zwrotowi do biura zawodów. Uczestnik pobiera jeden pakiet startowy, może wziąć udział w obu biegach – tłumaczy Jarosław Nowak. – Jak zawsze zapewniamy opiekę medyczną podczas biegu, ciepłe napoje po biegu.

W tym roku teren obok muszli koncertowej zajmie również Wojskowe Centrum Rekrutacji w Brodnicy, co może być gratką dla miłośników wojskowości.

(mr)

Rypin

Kopernik inspiracją młodych animatorów

W związku z obchodzonym rokiem Mikołaja Kopernika w trakcie ferii w Miejsko-Powiatowej Bibliotece Publicznej w Rypinie odbyły się warsztaty animacji poklatkowej, których bohaterem był nasz wybitny astronom, albo jego dzieło. Prowadziła je Magdalena Bryll.

Na Facebooku książnicy są linki do filmików zrealizowanych przez uczestników zajęć, które warto obejrzeć, gdyż dzieci solidnie się napracowały. Z „Wyprawy w kosmos” autorstwa Marii Dziedzińskiej i Kai Fekser dowiemy się, kto opanował Księżyc, a nie są to ludzie. Oni wybrali się znacznie dalej.

W „Ruszył Ziemię” pewien człowiek, nawet trochę podobny do Kopernika, leci w Kosmos w zaprzęgu ciągniętym przez renifera Rudolfa. Po co? Można się domyślić, albo obejrzeć animację zrealizowaną przez Szymona Dziedzińskiego, Mateusza Kryszczuka, Michała Pio-

trowskiego, Juliana Rupińskiego i Romana Semenika.

Pasażerowie autokaru, którzy niewiele wiedzieli o przestrzeni pozaziemskiej, w drodze do Torunia zboczyli z trasy. Dokąd dotarli? Baaardzo daleko. O ich podróży i jej efektach dowiedziecie się z filmiku „Autobus w Kosmosie”, który stworzyli: Amelia Brodowska, Józef Cieślowski, Maria Drzażdżewska, Roksana Drzażdżewska, Laura Fodrowska, Iga Porowska, Pola Porowska, Jan Sobierajski, Grzegorz Śniegocki, Zofia Taczyńska i Pola Wiesztort.

(jd), fot. MBP Rypin